



פרופ' מאיר פוגטש

מינהל/ניהול מערכות בריאות

2023/2024

סמסטר ב', ימי ה' 12-14

יסודות הניהול, מבוא תיאוריה ודילמות במערכת הבריאות (קוד קורס: 286.4422)

מרצה : פרופ' מאיר פוגטש

1. רציונאל

תחום הניהול כמקצוע הולך וצובר תאוצה במהלך העשורים האחרונים. בארגונים רבים קיימת הבנה כי איכות ומקצועיות הניהול מהווה גורם מרכזי בהצלחתו או בכשלוננו של הארגון. גם בעולם הבריאות, במיוחד לאור מגפת הקורונה, לימוד תחום הניהול כמקצוע ויישומו בשטח, הופכת להיות נדבך מרכזי באופן שבו ארגוני בריאות פועלים עלמנת ליישם את יעדיהם.

באותה נשימה, יש גם להבין שתחום הניהול אינו "מדע" אלא יותר בבחינת ארגז כלים נרכש של מודלים, תהליכים, מצבים, ושיטות, אשר עשויים לסייע רבות למנהלים בארגון. על כן יש טעם בסקירת רוחבית של עולם הניהול על-מנת לאפשר לתלמידי מגמת ניהול מערכות בריאות להחשף למושגים שונים ולדון בהם במהלך הקורס.

2. מטרות ויעדים

- הבנת הדינמיקה ההסטורית, הפוליטית והחברתית של עולם הניהול;
- חשיפה למושגים מרכזיים בתחום הניהול;
- הבנת החשיבות של תחום הניהול במערכת הבריאות הציבורית והפרטית;
- בחינת מצבים שונים בשיגרה ובחירום המשפיעים על החלטות ניהוליות והתנהלותן ;
- הבנתן המרכיבים המערכתיים והאנושיים בעולם הניהול
- לימוד האפשרויות והמגבלות הטמונות בארכז הכלים הניהולי
- סוגיות בולטות ודילמות ניהוליות בעולם "האמיתי"



נוכחות חובה. השיעורים בנויים מהרצאות ומתרגול.

נוכחות חובה ב-80% מהמפגשים, כולל מפגשי זום. במפגשי הזום הסטודנטים נדרשים לפתוח מצלמות בשיעורים. אי פתיחת מצלמה תחשב כהיעדרות. במקרים פרטניים של קושי בפתיחת מצלמה, יש לפנות למרצה הקורס מראש לפני השיעור לקבלת אישור או עזרה.

4. ציון עובר: 60.

הרכב הציון: נוכחות והשתתפות 10%; מבחן מסכם 90%.

5. תוכן הקורס

1. הניהול כשדה לימוד וישום – היסטוריה והווה;
2. מודליים ניהוליים בראי הזמן – מה נשתנה ומה לא באמת נשתנה;
3. דמותה/ו של המנהלת/ל – סגנונות ניהול וקווי אישיות ניהוליים;
4. דרגי הניהול השונים – דרגים בכירים ודרגי ביניים;
5. שגרה מול שוברי גרה בעולם הניהול;
6. מגבלות הניהול – כאשר המנהל/ת מתמודדים מול הארגון ומפסידים;
7. תהליכים ניהוליים – האם ישנו תהליך מועדף ומובנה?
8. ניהול, כלכלה ופוליטיקה – האם ניתן להגיע לאיזון כוחות?

6. ספרות נבחרת [ייתכנו שינויים ברשימת המקורות]

Drucker, P. *Managing Oneself* (Boston: Harvard Business School Publishing) [published 2008 from article in Harvard Business Review]

Drucker P. *The Concept of a Corporation* (Transaction Publishers 1993)

Kets de Vries, Manfred F. R.; Miller, D. (1984). *The Neurotic Organization: Diagnosing and Changing Counterproductive Styles of Management*. Jossey-Bass. [ISBN 0-87589-606-5](#).

Kets de Vries, Manfred F. R. (2006). *The Leadership Mystique: a user's manual for the human enterprise*. FT Press. [ISBN 0-273-65620-1](#).

Waring, S.P., 2016. *Taylorism transformed: Scientific management theory since 1945*. UNC Press Books.

[^] DuBrin, Andrew J. (2009). *Essentials of management (8th ed.)*. Mason, OH: Thomson Business & Economics. [ISBN 978-0-324-35389-1](#). [OCLC 227205643](#).



Porter, M. "[How Competitive Forces Shape Strategy](#)", *Harvard Business Review*, May 1979 (Vol. 57, No. 2), pp. 137–145.

Porter, M.E. & Teisberg, E.O. (2006) "Redefining Health Care: Creating Value-Based Competition On Results", Harvard Business School Press, 2006.

Power, Rhett (September 3, 2014). "[Manage yourself first, then you can effectively manage others](#)". *Inc.* Retrieved July 9, 2017. If you can't manage your own life, how can you expect to manage other people?

World Health Organization database on Management - <https://www.who.int/management/en/>

סטודנט/ית יקר/ה,

אם יש לך לקות למידה או מוגבלות/בעיה רפואית שעשויה להשפיע על לימודיך, ושביגנה את/ה זקוק/ה להתאמות אנא פנה/י לדיקנאט הסטודנטים למדור נגישות ולקויות למידה: דוא"ל - LDA@univ.haifa.ac.il, טל" - 04-8249265.

לאבחון והתאמות בגין לקות למידה ו/או הפרעת קשב יש לפנות ליה"ל: דוא"ל - mhait@univ.haifa.ac.il, טל" - 04-8249022.

אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס.